

PZO z przedmiotu - Edukacja dla bezpieczeństwa w klasie 8 SP

Cele kształcenia – wymagania ogólne:

- I. Rozumienie istoty bezpieczeństwa państwa.
- II. Przygotowanie uczniów do działań w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń (katastrof i wypadków masowych).
- III. Kształtowanie umiejętności z zakresu podstaw pierwszej pomocy.
- IV. Kształtowanie postaw obronnych.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe:

I. Bezpieczeństwo państwa. Uczeń:

- 1) zna i charakteryzuje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa, rozumie istotę problemu bezpieczeństwa; wymienia składniki bezpieczeństwa państwa,
- 2) jest zorientowany w geopolitycznych uwarunkowaniach bezpieczeństwa wynikających z położenia Polski,
- 3) zna i przedstawia rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski,
- 4) zna misję Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, ich rolę, podstawowe zadania w systemie obronności państwa oraz strukturę organizacyjną i uzbrojenie.

II. Działania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń (katastrof i wypadków masowych). Uczeń:

- 1) wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń (pochodzenia naturalnego i wywołanych przez człowieka),
- 2) wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe, omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych,
- 3) przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji,
- 4) omawia rolę różnych służb i innych podmiotów, uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do ich zaleceń,
- 5) wymienia przykłady zagrożeń środowiskowych, w tym zna zasady postępowania w razie pożaru, wypadku komunikacyjnego, zagrożenia powodzią, intensywnej śnieżycy, uwolnienia niebezpiecznych środków chemicznych, zdarzenia terrorystycznego.

III. Podstawy pierwszej pomocy. Uczeń:

- 1) rozumie znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia oraz przedstawia jego rolę,
- 2) zna zasady bezpiecznego postępowania w miejscu zdarzenia, w tym:
  - a) unikania narażania własnego zdrowia,
  - b) oceniania własnych możliwości,
  - c) rozpoznawania potencjalnych źródeł zagrożenia w kontakcie z poszkodowanym,
  - d) wskazywania sposobu zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi, stosowania uniwersalnych środków ochrony osobistej,

- 3)** podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach,
- 4)** przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć,
- 5)** potrafi rozpoznać osobę w stanie zagrożenia życia:
- a)** wyjaśnia pojęcie stanu zagrożenia życia,
  - b)** wskazuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia,
  - c)** wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krążenia i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych,
- 6)** wie, jak prawidłowo wezwać pomoc:
- a)** wymienia nazwy służb ratunkowych i podaje ich numery alarmowe,
  - b)** wskazuje, kiedy wezwać pomoc i w jaki sposób przekazać informacje o zdarzeniu,
- 7)** podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy,
- 8)** zna zasady postępowania z osobą nieprzytomną:
- a)** wymienia objawy utraty przytomności,
  - b)** ocenia przytomność poszkodowanego,
  - c)** ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami przez okres do 10 sekund),
  - d)** wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej,
  - e)** udrażnia drogi oddechowe rękoczynem czoło – żuchwa,
  - f)** układa osobę nieprzytomną w pozycji bocznej bezpiecznej,
  - g)** zapewnia osobie nieprzytomnej komfort termiczny,
- 9)** systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej,
- 10)** zna i wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej:
- a)** wyjaśnia pojęcie nagłego zatrzymania krążenia i wymienia jego oznaki,
  - b)** wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości,
  - c)** omawia uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia,
  - d)** wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej i sztuczne oddychanie samodzielnie i we współpracy z drugą osobą,
  - e)** opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) oraz wskazuje na jego znaczenie dla zwiększenia skuteczności akcji resuscytacyjnej,
- 11)** wykonuje podstawowe czynności pierwszej pomocy w zadławieniu:
- a)** wyjaśnia pojęcie i mechanizm zadławienia,
  - b)** omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia,
  - c)** wykonuje na manekinie rękoczynny ratunkowy w przypadku zadławienia,

d) wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci,

12) zna wyposażenie apteczki pierwszej pomocy: wymienia przedmioty, które powinny znaleźć się w apteczce domowej, samochodowej, przygotowanej na wyprawę turystyczną,

13) zna zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn:

a) wyjaśnia pojęcia rany, krwotoku,

b) wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny,

c) wyjaśnia, jak rozpoznać krwotok zewnętrzny,

d) wykonuje opatrunek uciskowy,

e) bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne,

f) wyjaśnia pojęcia złamania, skręcenia, zwichnięcia,

g) stosuje zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów,

h) wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy,

14) rozumie, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach:

a) wyjaśnia pojęcie oparzenia,

b) omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego,

c) demonstruje metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny,

d) wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem małych dzieci i środowiska domowego,

15) zna zasady pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia zagrożenia z użyciem broni konwencjonalnej:

a) potrafi rozróżnić rodzaje krwotoków,

b) potrafi zatamować krwotok przy użyciu dłoni oraz opatrunku uciskowego,

c) zna zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia (zasada „uciekaj, schowaj się, walcz”).

IV. Kształtowanie postaw obronnych.

1. Terenoznawstwo. Uczeń:

1) zna podstawy orientowania się w terenie, w tym potrafi wskazywać kierunki stron świata za pomocą np. kompasu, busoli, GPS oraz orientować się w terenie za pomocą charakterystycznych przedmiotów terenowych,

2) potrafi używać różnych rodzajów map do orientacji w terenie.

2. Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym. Uczeń:

1) zna istotę cyberbezpieczeństwa,

2) potrafi odbierać ze zrozumieniem, tworzyć i przedstawiać umiarkowane złożone wypowiedzi dotyczące roli i miejsca cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa państwa.

3. Przygotowanie do szkolenia strzeleckiego. Uczeń:

- 1) zna zasady bezpiecznego i efektywnego posługiwania się bronią strzelecką,
- 2) zna podstawowe części składowe broni strzeleckiej,
- 3) potrafi przyjmować postawy strzeleckie,
- 4) potrafi prawidłowo zgrywać przyrządy celownicze, regulować oddech w czasie składania się do strzału oraz ściągać język spustowy.

Systematycznej, planowej kontroli i ocenie podlegają wszystkie formy aktywności uczniów: wypowiedzi, czynności polecane przez nauczyciela, samodzielne prace (albumy tematyczne, mapy, schematy, wykresy, katalogi, prezentacje multimedialne, referaty, plakaty, itp.), odpowiedzi, rozwiązywanie krzyżówek, kartkówki, testy, aktywność na zajęciach (uczestnictwo w dramie, ćwiczeniach, dyskusji – poprawność działania, logika argumentacji, oryginalność i przydatność proponowanych rozwiązań), zachowanie w trakcie zajęć (głównie w sferze postaw). Podstawą do wystawienia oceny okresowej (semestralnej) oraz oceny końcoworocznej z przedmiotu Edukacja dla bezpieczeństwa jest średnia ważona, na którą składają się poszczególne wagi.

Forma aktywności	Waga
Nieprzygotowanie na zajęciach (brak książki lub zeszytu, brak zrobionych ćwiczeń, brak notatki w zeszycie) więcej niż 2 razy na semestr (uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną za każde kolejne nieprzygotowanie).	2
Aktywność na lekcji i inne (pytania dodatkowe).	2
Krzyżówki tematyczne.	2
Referat (1 temat).	2
Karta pracy.	2
Zeszyt (notatka – obowiązkowo zrobiona po każdej lekcji w formie zadania domowego).	2
Ćwiczenia w zeszycie – obowiązkowo zrobione po każdej lekcji w formie zadania domowego.	2
Kartkówka (trzy ostatnie lekcje).	3
Odpowiedź ustna.	3
Zajęcia praktyczne (RKO, PBU, RP).	3
Test wiadomości po skończonym dziale lub działach.	5
Prezentacja multimedialna z zakresu działu lub działów (minimum 5 tematów).	5

1. Po każdym skończonym dziale – zeszyt do sprawdzenia (notatki, ćwiczenia w zeszycie, prowadzenie zeszytu, uczeń otrzymuje dwie oceny wagi 2), jeśli uczeń otrzyma za zeszyt ocenę niedostateczną, zawsze może ją poprawić.
2. Poprawa testu za zgodą nauczyciela (ocena pozytywna, jedna praca na semestr), ocena poprawiona wliczona jest również do średniej ważonej z przedmiotu.
3. Poprawa testu za zgodą nauczyciela (ocena negatywna każda w semestrze), ocena poprawiona wliczona jest również do średniej ważonej z przedmiotu.
4. W przypadku zdalnego nauczania obowiązują w/w formy aktywności z pominięciem zaliczenia zajęć praktycznych.